РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН **ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ** ЧЕРЕМШАНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА		**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ** ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ **БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

17.06.2020 **Чирмешән авылы** **№260/1**

Файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә җир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль турында нигезләмәне раслау хакында

«Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль закон, «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Татарстан Республикасының Чирмешән муниципаль районы территориясендә файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә җир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга.
2. Чирмешән муниципаль районының Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасына йөкләргә
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуда җаваплылыкны үз өстемә алам.

Башкарма комитет
Җитәкчесе И.Н. Шәйдуллин

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда һәм файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә җир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль турында

НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Нигезләмә «Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль закон, «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә эшләнде.

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы территориясендә (алга таба - муниципаль берәмлек) предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар, оештыру-хокукый рәвешләренә бәйсез рәвештә, аларның җитәкчеләре, вазыйфаи затлар тарафыннан җир асты байлыклары участокларыннан файдалану шартларын үтәү, киң таралган файдалы казылмалар чыгарганда җир асты байлыкларын файдалану һәм саклау һәм файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контроль (алга таба - җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль контроль) - җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органының вазыйфаи затының юридик затлар, аларның җитәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм аларның вәкаләтле вәкилләре, физик затлар (контроль субъектлары) тарафыннан Россия Федерациясенең халыкара килешүләре, федераль законнар һәм шулар нигезендә җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә Россия Федерациясенең кабул ителә торган башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән таләпләрне (алга таба - мәҗбүри таләпләр) бозуларны кисәтүгә, ачыклауга һәм булдырмауга юнәлтелгән эшчәнлеге аңлана, контроль субъектларын тикшерүне оештыру һәм үткәрү, ачыкланган бозуларның нәтиҗәләрен булдырмау һәм (яки) бетерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар күрү, шулай ук мәҗбүри таләпләрнең үтәлешенә системалы күзәтүгә, контроль субъектлары эшчәнлеген башкарганда мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен анализлауга һәм фаразлауга бәйле юл белән; җир асты байлыкларыннан файдалану объектлары астында субъектларга законда билгеләнгән тәртиптә бирелгән җир асты байлыклары участоклары аңлана.

1.3. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерү предметы булып субъектларның җир асты байлыклары турындагы законнар таләпләрен үтәве тора, аларны бозган өчен Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары белән административ яки башка җаваплылык каралган.

1.4. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча

муниципаль контроль Татарстан Республикасының «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы - муниципаль контрольнең вәкаләтле органы тарафыннан башкарыла.

2. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль контрольның төп бурычлары һәм принциплары

2.1. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль контрольның бурычлары булып тора:

2.1.1. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендә хокук бозулар өчен җаваплылык билгели торган гамәлдәге законнарда каралган хокук бозуларны ачыклау.

2.1.2. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендә ачыкланган хокук бозуларны бетерү буенча законда каралган чаралар күрү.

2.1.3. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә хокук бозуларны профилактикалау.

2.1.4. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнар нигезендә башка бурычлар.

2.2. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашыру принциплары:

2.2.1. Дәүләт, муниципаль һәм җәмәгать мәнфәгатьләрен яклау, шулай ук «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендә гражданнар, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау.

2.2.2. «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча мәҗбүри таләпләрне билгеләүче норматив хокукый актларның һәркем өчен үтемлелеге һәм ачыклыгы.

2.2.3. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль буенча чараларны исәпкә алу.

2.2.4. Вәкаләтле орган компетенциясен тикшерү буенча әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үткәрелә торган чара предметына туры килү.

2.2.5. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау муниципаль контроль органы яисә аның вазыйфаи затларының, тикшерү уздырганда юридик зат, индивидуаль эшкуар, физик затның хокукларын бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмавына) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә шикаять бирү мөмкинлеге.

3. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча вазыйфаи затларның вәкаләтләре

3.1. «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль башкарырга вәкаләтле җир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары хокуклы:

3.1.1. Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау өлкәсендәге законнарны бозуга юл куймаска, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә, шул исәптән җир асты байлыкларыннан файдалану объектларыннан файдалану буенча тиешле рөхсәтләре булмаган затларның эшен туктатып торырга.

3.1.2. Җир асты байлыкларының күрсәтелгән участокларыннан файдалануны чикләү яки тыю гамәлдә булган чорда җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары кишәрлегенә гражданнарның керүен, транспорт чаралары керүен чикләргә һәм булдырмый калырга.

3.1.3. "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә

ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль закон таләпләре нигезендә җир асты байлыкларыннан файдаланучыларның гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау мәсьәләләрен җайга салучы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм башка хокукый актларның үтәлешен планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәрергә.

3.1.4. Җир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендәге законнарны үтәүне тикшерү нәтиҗәләре буенча актлар төзергә һәм аларны әлеге объектлардан файдалануны гамәлгә ашыручы гражданнарга һәм юридик затларга таныштыру өчен бирергә.

3.1.5. Җир асты байлыкларыннан файдалану объектларын куллануны гамәлгә ашыручы гражданнарга һәм юридик затларга тикшерүләр нәтиҗәсендә ачыкланган бозуларны бетерү турында таләпләр куярга.

3.1.6. Җир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендәге законнарны үтәүне тикшерү нәтиҗәсендә ачыкланган бозуларны бетерү турында үтәү өчен мәҗбүри күрсәтмәләр бирергә һәм әлеге күрсәтмәләрнең билгеләнгән срокларда үтәлешен контрольдә тотарга.

3.1.7. Үз компетенциясе кысаларында судка, Арбитраж судына дәгъвалар әзерләргә.

3.1.8. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга комачаулаучы гамәлләрне булдырмауда яки булдырмый калуда, шулай ук җир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендәге законнарны бозуда гаепле затларны билгеләүдә ярдәм сорап Эчке эшләр органнарына мөрәҗәгать итәргә.

3.1.9. Гаепле затларны Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен җир асты байлыклары объектларыннан файдалану өлкәсендәге законнарны бозулар буенча материалларны тиешле дәүләт органнарына җибәрергә.

3.2. Җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контрольдә тотарга вәкаләтле затлар бурычлы:

3.2.1. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар белән эш итәргә.

3.2.2. Җир асты байлыклары турындагы законнар өлкәсендә хокук бозуларны кисәтергә, ачыкларга һәм булдырмый калырга.

3.2.3. Үз вәкаләтләре чикләрендә җир асты байлыклары турындагы законнар өлкәсендә ачыкланган хокук бозуларны бетерү буенча кирәкле чаралар күрергә.

3.2.4. Җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участокларыннан файдалануда хокук бозулар турында кергән гаризаларны һәм хәбәрләрне оператив рәвештә тикшерергә һәм тиешле чаралар күрергә.

3.2.5. Җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны муниципаль контрольдә тоту чараларын гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау буенча закон таләпләрен үтәргә.

3.3. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органнарының вазыйфаи затлары җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылык тоталар.

4. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибе

4.1. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары нигезендә, җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органы җитәкчесе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган планнар нигезендә үткәрелә торган тикшерүләр, оешмалар һәм гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү йөзеннән планнан тыш тикшерүләр, шулай ук контроль чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә гамәлгә ашырыла, аларны уздырганда муниципаль контроль органының юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр белән хезмәттәшлеге таләп ителми.

4.2. Планлы тикшерү җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органы тарафыннан ел саен төзелә торган план нигезендә үткәрелә.

4.3. «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан җир асты байлыклары объектларыннан файдалану өлкәсендә законнарның үтәлешен тикшерүләрне ел саен үткәрү планы РФ Хөкүмәтенең 2010 елның 30 июнендәге 489 номерлы "Дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары һәм муниципаль контроль органнары тарафыннан юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планнарын әзерләү кагыйдәләрен раслау турында" карары белән расланган юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга планлы тикшерүләр үткәрүнең дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары һәм муниципаль контроль органнары тарафыннан ел саен үткәрелә торган планнарын әзерләү кагыйдәләренә кушымта булып торучы типик форма буенча төзелә (алга таба - типлаштырылган форма).

4.4. Җир асты байлыклары объектларын куллану өлкәсендә законнарның үтәлешенә тикшерүләр үткәрү буенча еллык планнарда юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата типлаштырылган форма нигезендә белешмәләр күрсәтелә.

4.5. Планлы тикшерүне юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр өчен үткәрелә торган планлы тикшерүләрнең еллык планына кертү өчен нигез булып өч ел вакыт узу тора:

- юридик затны, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәвенә алуга;
- юридик затка, шәхси эшмәкәргә карата соңгы планлы тикшерүне үткәрү тәмамланганнан соң;
- гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка очракларда.

4.6. Планлы тикшерүләр уздыру елыннан алдагы елның 1 сентябренә кадәр, җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контроль органы ел саен үткәрелә торган тикшерүләр планы проектын Чирмешән авылы прокуратурасына (алга таба - Прокуратура) муниципаль контроль объектларын аңа кертү законлылыгына карап тикшерү өчен җибәрә. Ел саен үткәрелә торган тикшерүләр планы проектын Прокуратура тарафыннан карау нәтиҗәләре буенча, җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контрольдә тоту органы, Прокуратурага кергән тәкъдимнәрне исәпкә алып, еллык тикшерүләр планын эшләп бетерә һәм расланган еллык тикшерүләр планын Прокуратурага (күчермәне электрон рәвештә кушып) планлы тикшерүләр үткәрү елына кадәр килүче елның 1 ноябрьгә кадәр җибәрә.

4.7. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органы җитәкчесе тарафыннан расланган планлы тикшерүләр уздыруның еллык планы Чирмешән авылы һәм Чирмешән районы җирле үзидарә органнарының рәсми сайтында Интернет челтәрендә (яисә башка мөмкин булган ысул белән) урнаштырыла.

4.8. Планлы тикшерүләр үткәрү вакыты.

Юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата планлы тикшерүләр өч елга бер тапкырдан да ешрак үткәрелми.

Кече эшкуарлык субъектына карата планлы тикшерү, аның дәүләт теркәвенә алынганнан соң өч ел узгач кына үткәрелергә мөмкин.

4.9. Юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата планлы тикшерүләр үткәрелгән очракта, җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органының вазыйфаи заты планлы тикшерү уздыру планлаштырылган затларга, планлы тикшерү үткәрү башланырга өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә планлы тикшерү үткәрүне башлау турында җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аны саклауга муниципаль контроль органы җитәкчесе күрсәтмәсенең күчермәләрен җибәрү юлы белән, тапшыру турында белдерү кәгазе белән заказлы почта аша һәм (яисә) көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ аша һәм юридик затның, шәхси эшкуарның электрон почта адресы буенча җибәрелгән, әгәр мондый адрес Юридик затларның бердәм дәүләт реестрында, Шәхси эшкуарларның бердәм дәүләт реестрында булса йә элек юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органына тәкъдим ителгән булса, яки башка мөмкин булган ысул белән.

4.10. Планлы тикшерү документар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү формасында үткәрелә.

4.11. Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигез булып тора:

- муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне һәм (яки) таләпләрне бозуларны бетерү турында юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан элегрәк бирелгән күрсәтмәнең үтәлү срогы тәмамлану;
- әгәр юридик затның, индивидуаль эшкуарның тиешле планнан тыш тикшерүен үткәрү хокукый статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү, рөхсәт бирү (килештерү) кагыйдәләре белән каралган булса, эшчәнлекнең аерым төрләрен гамәлгә ашыру хокукына хокукый статус, махсус рөхсәт (лицензия) яисә юридик әһәмиятле башка гамәлләрне башкаруга рөхсәт (лицензия) бирү турында юридик заттан яисә шәхси эшкуардан муниципаль контроль органына гариза керүе;
- юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән үзара бәйләнешсез тикшереп тору буенча чаралар нәтиҗәләрен анализлау, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарына, муниципаль контроль органнарына гражданнардан, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрдән, юридик затлардан килгән мөрәҗәгатьләрне һәм гаризаларны, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәге фактлар турында мәгълүматларны карау яисә алдан тикшерү нәтиҗәләре буенча муниципаль контроль органы вазыйфаи затын дәлилләнгән тәкъдим итү:

а) гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү куркынычы, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр янаулары барлыкка килү;

б) гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү;

в) кулланучылар хокукларын бозу (хокуклары бозылган гражданнар мөрәҗәгать иткән очракта).

4.12. Планнан тыш тикшерү документар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү формасында үткәрелә.

4.13. Юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне планнан тыш күчмә тикшерү

шундый юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча Прокуратура органы белән килештерелгәннән соң, Нигезләмәнең 4.11 пунктындагы 3 абзацында күрсәтелгән нигезләр буенча җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органы тарафыннан үткәрелергә мөмкин.

4.14. Юридик затны, индивидуаль эшкуарны планнан тыш урынга чыгып тикшерүне үткәрү турында муниципаль контроль органы җитәкчесе күрсәтмәсенә имза куелган көнне, аны үткәрүне килештерү максатларында, муниципаль контроль органы, юридик зат, индивидуаль эшкуар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча Прокуратура органына планнан тыш күчмә тикшерү үткәрүне килештерү турында гаризаны заказлы почта аша, тапшыру турында хәбәрнамә белән яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә тапшыра яисә җибәрә. Бу гаризага планнан тыш күчмә тикшерү үткәрү турында җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органы җитәкчесенең күрсәтмәсенең күчермәсе һәм аны үткәрүгә нигез булган белешмәләрне үз эченә алган документлар теркәлә.

4.15. Юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны планнан тыш урынга чыгып тикшерүне килештергәндә, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органының Прокуратура органы белән килештерү турында гаризаның типлаштырылган формасы кулланыла, ул "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру хакында" Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2009 елның 30 апрелендәге 141 номерлы боерыгы белән расланган.

4.16. Әгәр гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүгә, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозу очракларына зыян китерү планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигез булып торса, мондый хокук бозулар кылган вакытта кичектергесез чаралар күрү зарурлыгына бәйле рәвештә, муниципаль контроль органы, законнарда каралган документларны җибәрү юлы белән, контроль буенча чаралар үткәрү турында Прокуратура органнарына хәбәр итеп, планнан тыш тикшерү үткәрүгә керешергә хокуклы.

4.17. Планнан тыш күчмә тикшерүне үткәрү турында, нигезләмәнең 4.11 пунктындагы 3 абзацында нигезләре күрсәтелгән планнан тыш күчмә тикшерүдән тыш, юридик затка, шәхси эшмәкәргә җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органы тарафыннан, аны үткәрү башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгать алдан, теләсә кайсы мөмкин булган ысул белән, шул исәптән көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган һәм юридик затның, шәхси эшмәкәрнең электрон почта адресы буенча җибәрелгән электрон документ аша хәбәр ителә, әгәр мондый адрес Юридик затларның бердәм дәүләт реестрында, Шәхси эшмәкәрләрнең бердәм дәүләт реестрында булса, йә элек юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органына тәкъдим ителгән булса.

4.18. Юридик зат, шәхси эшмәкәр эшчәнлеге нәтиҗәсендә гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм

мәдәният һәйкәлләренә), дәүләт иминлегенә зыян китерелгән булса яисә китерелсә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килсә яки килеп чыгарга мөмкин булса, юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә планнан тыш тикшерү үткәрү башлануы турында алдан хәбәр итү таләп ителми.

5. Документлар һәм күчмә тикшерүләр

5.1. Документар тикшерү предметы - юридик затның, шәхси эшмәкәрнең оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлардагы белешмәләр, аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешенә, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары күрсәтмәләренең һәм карарларының үтәлешенә бәйле документлар.

5.2. Документар тикшерү җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә.

5.3. Җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тарафыннан документар тикшерү үткәрү барышында, беренче чиратта, юридик затның, шәхси эшмәкәрнең җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контроль органы карамагында булган документлары, шул исәптән алдагы тикшерүләр актлары, административ хокук бозулар турындагы эшләрне карау материаллары һәм шушы юридик затка, шәхси эшмәкәргә карата башкарылган муниципаль контроль нәтиҗәләре турында башка документлар карала.

5.4. Җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырса яки бу белешмәләр юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрнең яисә таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны муниципаль контроль органы юридик зат адресына, шәхси эшмәкәрнең адресына җибәрә документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тәкъдим итү таләбе белән дәлилләнгән запрос. Запроска җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны тикшерү үткәрү турында муниципаль контроль органы җитәкчесенең мөһер белән таныкланган күрсәтмәсенең күчермәсе кушып бирелә.

5.5. Документар тикшерү үткәрә торган вазыйфаи зат җитәкче яки юридик затның бүтән вазыйфаи заты, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле тарафыннан тапшырылган аңлатмаларны һәм документларны карарга тиеш, алар элек бирелгән документларның дөреслеген раслый. Бирелгән аңлатмаларны һәм документларны караганнан соң йә җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны муниципаль контроль органы аңлатмалары булмаганда, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу билгеләрен билгеләсә, җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары күчмә тикшерү үткәрергә хокуклы.

5.6. Күчмә тикшерү предметы булып, җир асты байлыкларыннан файдаланучының документларындагы хезмәткәрләр, эшчәнлекне тормышка ашырганда кулланыла торган территорияләр, йортлар, төзелешләр, корылмалар, биналар, җайланмалар, мондый объектларның, транспорт чараларының торышы турында һәм юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан җитештерелә һәм сатыла торган товарлары (башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр) һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне һәм таләпләрне үтәү буенча алар тарафыннан күрелә торган чаралар турындагы белешмәләре тора.

5.7. Күчмә тикшерү (планлы һәм планнан тыш) җир асты байлыкларыннан файдаланучының урнашу урыны буенча үткәрелә, аңа карата контроль чаралар үткәрелә, ә кирәк булганда - юридик затның урнашу урыны, шәхси эшкуарның эшчәнлек алып бару урыны һәм (яки) аларның эшчәнлеген фактта гамәлгә ашыру урыны буенча үткәрелә.
5.8. Күчмә тикшерү вазыйфаи затлар тарафыннан хезмәт таныклыгын күрсәтүдән, җитәкче яки башка вазыйфаи затны, юридик затны, индивидуаль эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен күчмә тикшерүне үткәрү турындагы җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аны саклауга муниципаль контроль органы җитәкчесе күрсәтмәсе белән һәм күчмә тикшерү үткәрүче затларның вәкаләтләре, шулай ук күчмә тикшерүне үткәрү максатлары, бурычлары, нигезләре, контрольлек чараларының төрләре һәм күләме, күчмә тикшерүгә җәлеп ителүче экспертларның составы белән, аны үткәрү вакыты һәм шартлары белән мәҗбүри таныштырудан башлана.
5.9. Күчмә тикшерү документар тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә:
- җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контроль органы карамагында булган юридик затның, шәхси эшкуарның документларының тулылыгын һәм дөреслеген тикшерегә;
- юридик затның, шәхси эшмәкәр эшчәнлегенең муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәҗбүри таләпләргә яки таләпләргә, контроль буенча тиешле чара үткәрмичә, туры килүен бәяләү.
5.10. Тикшерү үткәрү вакыты егерме эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата планлы күчмә тикшерүне үткәрүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен елына унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

Кирәк була калса документар яки күчмә тикшерүләр үткәргәндә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) мәгълүмат алганда, тикшерү үткәрү җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контроль органы җитәкчесе тарафыннан ведомствоара мәгълүмати бәйләнешне гамәлгә ашыру өчен кирәкле срокта, әмма ун эш көненнән дә артмаган вакытка туктатылырга мөмкин. Тикшерүне кабат туктатып тору рөхсәт ителми.

6. Тикшерү нәтиҗәләрен рәсмиләштерү турында

6.1. Юридик затка яки индивидуаль эшкуарга карата үткәрелгән документар яки күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм саклауны муниципаль контрольнең вазыйфаи заты Россия Икътисадый үсеш министрлыгының "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру хакында" 2009 елның 30 апрелендәге 141 номерлы боерыгы белән расланган типлаштырылган форма буенча акт төзи.
6.2. Акт ике нөсхәдә төзелә, шуларның берсе - кушымталарның күчермәләре (фототаблица) белән юридик зат җитәкчесенә, шәхси эшкуарга яки аларның ышаныч кәгазе буенча вәкилләренә тикшерү акты белән танышу яки танышудан баш тарту турында расписка буенча тапшырыла, яисә тапшыру турында белдерү кәгазе белән почта аша җибәрелә, ул җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аны саклауны муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.
6.3. Актка тикшерү үткәргән вазифаи зат, юридик зат җитәкчесе, тикшерү үткәрелгән шәхси эшмәкәр яки аларның ышаныч кәгазе буенча вәкилләре тарафыннан имза салына. Күрсәтелгән затлар актка имза куюдан баш тарткан яисә

алар булмаган очракта, анда тиешле язма ясала.

6.4. Юридик затка, индивидуаль эшкуарга карата күчмә тикшерү үткәргән очракта, вазыйфаи зат, юридик затны, индивидуаль эшкуарны тикшерүләрне исәпкә алу журналында муниципаль контроль органы исеме, тикшерүнең башлануы һәм тәмамлану даталары, аны үткәрү вакыты, хокукый нигезләр, тикшерү максатлары, бурычлары һәм предметы, ачыкланган бозулар һәм бирелгән күрсәтмәләр, шулай ук тикшерүне үткәрүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм вазыйфасы, аның имзасы күрсәтелгән тикшерү турында язманы башкара. Тикшерүләрне исәпкә алу журналы булмаганда, тикшерү актында тиешле язма ясала.

6.5. Җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарны бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү үткәргән вазыйфаи зат, җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарның үтәлешен тикшерү актын тикшерүнең башка материаллары белән, административ хокук бозу турындагы эшне кузгату мәсьәләсен хәл итү өчен, прокуратураның тиешле органы адресына яисә җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарны бозган өчен административ хокук бозулар турында вазыйфаи затлары беркетмәләр төзергә вәкаләтле дәүләт хакимиятенең башка органы адресына хәбәрнамә белән заказлы хат җибәрә.

6.6. Җинаять билгеләре ачыкланган очракта, аның булу-булмавын күрсәтә торган материаллар, җинаять эше кузгату турында карар кабул итү өчен хокук саклау органнарына тапшырыла.

Дәлилләү базасын ныгыту һәм тикшерү барышында алынган белешмәләрнең дөреслеген раслау максатларында һәм җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарны бозу вакыйгасы булу-булмавын күрсәтә торган җитәрлек мәгълүматлар ачыкланган очракта, актка түбәндәге документлар теркәлә:

- бозулар кылган өчен җаваплылык йөкләнә торган затларның аңлатмалары һәм тикшерүгә катнашы булган башка документлар яки аларның күчермәләре;
- һәр фотосурәт нумерациясе белән фототаблица;
- җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендә закон бозуларның булуын раслый яисә юкка чыгара торган бүтән мәгълүмат.

6.7. Җир асты байлыкларыннан файдалануны һәм аларны саклауны муниципаль контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарны үтәү буенча үткәрелгән тикшерүләрнең санына исәп алып барырга тиеш, шулай ук административ җаваплылыкка тартылган һәм прокуратура органнарына җибәрелгән материаллар буенча юкка чыгарылган бозуларның санын исәпкә алуны, җир асты байлыкларыннан файдалану һәм саклау өлкәсендәге законнарны үтәүне тикшерү кенәгәсен алып бару юлы белән алып барырга тиеш.

7. «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда җир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча органнар һәм вазыйфаи затларның үзара хезмәттәшлеге

Куелган бурычларны үтәү өчен муниципаль контроль башкарганда җир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контроль органы билгеләнгән тәртиптә башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм аларның территориаль органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары, «Чирмешән муниципаль районы» муниципаль берәмлеге администрациясенең структур бүлекчәләре, хокук саклау органнары, оешмалар һәм

гражданнар белән хезмәттәшлек итә.